

Insatser utan behovsprövning inom äldreomsorgen enligt 11 kap. 5 § SoL.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta om att trygghetslarm och matdistribution inklusive matlåda ges som insats utan individuell behovsprövning det år du fyller 75 år eller mer och är folkbokförd i Dals-Eds kommun enligt 11 kap. 5 § SoL från och med 1 oktober 2025. Insatserna är inte undantagna dokumentationsplikten.

Sammanfattning av ärendet

Den nya socialtjänstlagen trycker på att skapa en lättare väg in till socialförvaltningen samt att arbeta förebyggande. Ett sätt är genom insatser utan behovsprövning.

Kriterierna för att få trygghetslarm och matdistribution inklusive matlåda utan behovsprövning i Dals-Eds kommun:

- Du ska fylla 75 år eller mer i år.
- Du ska vara folkbokförd i Dals-Eds kommun.
- Du ska själv kunna ansöka om insatserna. Om den du är sammanboende med har behov av insatsen gör hen en egen ansökan.
- Uppföljning av insatsen (inte behovet, görs vartannat år)

Beskrivning av ärendet

I Slutbetänkandet *Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. Riksdagen har fattat beslut i enlighet med propositionen *En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter* (prop. 2024/25:89) träder den nya socialtjänstlagen i kraft den 1 juli 2025. En av de stora förändringarna som föreslås i nya socialtjänstlagen är att insatser nu även kan ges utan individuell behovsprövning enligt 11 kap 5 §. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller vara riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik.

Den nya socialtjänstlagen trycker på att skapa en lättare väg in till socialförvaltningen samt att arbeta förebyggande. Ett sätt är genom insatser utan behovsprövning. I praktiken betyder det att kommunen bestämmer sig för ett antal kriterier som en medborgare ska leva upp till för att kunna "beställa" insatsen.

Vid omvärldsbevakning är det vanligt med dessa kriterier för matdistribution och trygghetslarm; så även i Mellerud och Bengtsfors kommuner. De insatser som

socialförvaltningen i Dals-Eds kommun skulle klara att hantera som insatser utan biståndsbeslut till att börja med är trygghetslarm och matdistribution.

Kriterierna för att få trygghetslarm och matdistribution inklusive matlåda utan behovsprövning i Dals-Eds kommun:

- Du ska fylla 75 år eller mer i år.
- Du ska vara folkbokförd i Dals-Eds kommun.
- Du ska själv kunna ansöka om insatserna. Om den du är sammanboende med har behov av insatsen gör hen en egen ansökan.
- Uppföljning av insatsen (inte behovet, görs vartannat år)

Trygghetslarm är ett enkelt sätt att öka den enskildes trygghet om något händer, ex när brukaren ramlar kommer någon att hjälpa hen att komma upp. Det är både en förebyggande och åtgärdande insats. Förebyggande på så vis att den skapar trygghet om att få hjälp om något händer. Åtgärdande på så vis att medborgaren får hjälp när något har inträffat. Trygghetslarm beviljas idag utan till och med datum eller uppföljning.

Gällande matdistribution är det att se som en förebyggande insats som matchar det nyläge socialtjänstlagen efterfrågar. En god nutrition är grunden för både våra kroppsliga och sociala, själsliga och mentala funktioner. Det tillgodoser basala behov och kan förebygga ohälsa.

14 kap. Skyldighet att dokumentera

3 § Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av insatser ska dokumenteras, om inte annat följer av 4 eller 5 §. Beslut och åtgärder i ärendet ska dokumenteras. Även faktiska omständigheter och händelser av betydelse ska dokumenteras.

Ekonomiska konsekvenser

Vid omvärldsbevakning i kommuner som tidigare har haft förenklad biståndsbedömning syns ingen direkt ökning av ansökningar vare sig mot trygghetslarm eller matdistribution.

Måluppfyllelse

Enligt 7 kap. 1 § SoL ska kommunen planera sina insatser för enskilda. Kommunen ska särskilt väga in behovet av tidiga och förebyggande insatser. Socialnämnden får erbjuda insatser utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 § SoL. Att Dals-Eds kommun erbjuder insatser utan individuell behovsprövning är ett led i att uppnå målet med nya socialtjänstlagen med tidiga och förebyggande insatser.

**DALS-EDS
KOMMUN**

Socialnämnden
Malin Karlsson

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum: 2025-06-03

D.nr: 2025-000091.730

Bilaga 1

Detta beslut har hanterats digitalt och saknar därför nammunderskrift.

Beslutet skickas till

Malin Karlsson IFO och biståndschef

I tjänst

Malin Karlsson IFO och biståndschef

Postadress
Box 31
S-668 21 Ed

Besöksadress
Storgatan 27

Telefon
+46 (0)534-19000
Telefax
+46 (0)534-10550

Bankgiro
534-4072
Org.nr
212000-1413

Internet: www.dalsed.se

E-post: kommun@dalsed.se